

โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเภสัชกรรม
เรื่อง “การคิดเชิงระบบในการจัดการเภสัชกรรม (Systems Thinking in Pharmacy Management)”
ระหว่างวันที่ 28-30 มีนาคม 2565
แบบ onsite และ แบบ online
ณ โรงแรมในจังหวัดขอนแก่น/คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

1. หลักการและเหตุผล

สังคมปัจจุบันมีความซับซ้อนเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ปัญหาหลายอย่างเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วซ้ำเล่า การรับมือกับสิ่งเหล่านี้ให้ได้ผลดีนั้น ไม่สามารถใช้แนวคิดหรือมุมมองอย่างเป็นเส้นตรงได้ หลายครั้งที่ความพยายามในการแก้ปัญหาหนึ่งกลับก่อให้เกิดอีกปัญหาหนึ่ง จนถึงกับมีการกล่าวว่า “วิธีการแก้ปัญหาในปัจจุบัน คือปัญหาในอนาคต”

ปีเตอร์ เอ็ม เซงเก้ (Peter M. Senge) เจ้าพ่อองค์กรแห่งการเรียนรู้ได้บัญญัติวินัย หรือวิชา 5 ประการสำหรับองค์กรแห่งการเรียนรู้ขึ้น โดยหัวใจสำคัญคือ “การคิดเชิงระบบ” (Systems thinking) (มกราพันธ์ จุฑะรสก, 2556) การคิดเชิงระบบ “เป็นการคิดแบบองค์รวมหรือภาพรวม โดยตระหนักถึงองค์ประกอบย่อยที่มีความสัมพันธ์ และมีหน้าที่ต่อเชื่อมกัน” (วีรวิช มาฆะศิรินันท์ และ ญัฐพงศ์ เกษมาริศ, 2549) การคิดเชิงระบบ เป็นแนวคิดที่ใช้ในการรับมือกับความซับซ้อน และความเปลี่ยนแปลง เป็นการคิดแบบเชื่อมโยง ช่วยให้เห็นภาพรวม เห็นป่าทั้งป่า ช่วยให้สังเคราะห์และมองเห็นปฏิสัมพันธ์ต่างๆ ขององค์ประกอบในระบบได้

การจัดการเภสัชกรรมเป็นระบบย่อยระบบหนึ่งในระบบบริการสุขภาพ ย่อมหนีไม่พ้นไปจากความซับซ้อนอันเนื่องมาจากการมีปฏิสัมพันธ์กับระบบอื่น เภสัชกรรมมีส่วนสำคัญในการจัดการระบบให้สามารถตอบสนองเป้าหมายในการดูแลการใช้ยาของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาเภสัชกรรมให้มีแนวคิด และทักษะการคิดเชิงระบบ จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการดำเนินงานและพัฒนาการจัดการเภสัชกรรมในอนาคต

หากมีเครื่องมือที่ช่วยให้คิดเชิงระบบได้มากขึ้น ก็จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ฝึกฝนเป็นอย่างยิ่ง ในการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้ ได้คัดเลือกเครื่องมือที่ใช้ง่ายและมีประโยชน์ต่อการทำงาน และการใช้ชีวิต ดังนี้

1. Causal loop diagram (CLD): เป็นแผนภาพที่ช่วยให้เห็นความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันระหว่างองค์ประกอบต่างๆในระบบ ทำให้ผู้วิเคราะห์เข้าใจสถานการณ์ในเชิงลึก ซึ่งจะมีประโยชน์ในการออกแบบแผนการทำงานหรือแผนการแก้ปัญหาที่พบได้ตีมากขึ้น

2. โปรแกรม VENSIM เบื้องต้น เพื่อใช้ในการเขียน CLD ได้อย่างสวยงาม มีประโยชน์ต่อการนำเสนอความคิดหรือข้อสรุปที่มีต่อกลุ่มผู้ฟังหรือที่ประชุมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. Stakeholder analysis: องค์ประกอบหนึ่งในระบบคือ “คน” งานหลายอย่างต้องประสานกับคนหลากหลายงานหลายอย่างมีผลกระทบกับคนซึ่งเป็นผู้เกี่ยวข้องไม่เหมือนกันไม่ว่าจะเป็นผลเชิงบวกหรือลบ หากต้องการเพิ่มโอกาสของความสำเร็จในการดำเนินงานแล้ว มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องทำความเข้าใจผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และออกแบบได้ว่าจะประสานกับผู้อื่นอย่างไร

4. Systemic question: เป็นการใช้คำถามที่พยายามมองหาความสัมพันธ์ระหว่างคนที่อยู่ในระบบเดียวกัน ช่วยให้ผู้วิเคราะห์หลุดจากกรอบคำว่า “คนอื่น” เข้าสู่กรอบคำว่า “เรา” มากขึ้น เนื่องจากเรา (รวมตัวผู้วิเคราะห์) ก็เป็นส่วนหนึ่งของระบบนั่นเอง

5. A3 thinking: วงจรคุณภาพ PDCA เป็นที่ยอมรับและนำมาใช้กันอย่างแพร่หลาย A3 sheet เป็นกระดาษแผ่นเดียวที่ทรงพลัง สามารถนำไปใช้ได้จริง ช่วยให้เห็นภาพรวม ความสัมพันธ์เชื่อมโยงของเป้าหมาย และงานสำคัญที่ต้องทำ ช่วยเพิ่มการมีส่วนร่วมจากผู้เกี่ยวข้อง และช่วยให้องค์กรสามารถพัฒนาคุณภาพการดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง

2. วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรม

1. มีความรู้ความเข้าใจถึง ความหมาย และแนวคิดสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการคิดเชิงระบบ
2. พัฒนาทักษะเบื้องต้นในการใช้เครื่องมือคิดเชิงระบบในการจัดการเภสัชกรรม

3. ระยะเวลาในการจัดประชุม

จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ 3 วัน ระหว่างวันที่ 28-30 มีนาคม 2565

4. สถานที่ประชุม ออนไลน์ และ โรงแรมโนxonแก่น/คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

5. รูปแบบการประชุม แบบ onsite และ แบบ online

1. บรรยาย และอภิปราย
2. ฝึกปฏิบัติในกลุ่มย่อยเพื่อให้เกิดทักษะ

6. เงื่อนไขพิเศษ

6.1 ผู้เข้าร่วมประชุมครั้งนี้สามารถนับสะสมเป็นหน่วยกิตการศึกษาต่อแนวทางเภสัชศาสตร์ (CPE credit) ที่คาดว่าจะได้รับประมาณ 15.5 หน่วยกิต

6.2 ด้วยข้อจำกัดเรื่องค่าใช้จ่ายในการจัดฝึกอบรม ผู้จัดการประชุมจึงขอแจ้งเงื่อนไขคือ **งดการจัดการประชุมกรณีที่มีผู้แจ้งความประสงค์เข้าร่วมประชุมผ่านกระทรวงสาธารณสุขน้อยกว่า 80 คน** โดยจะดำเนินการแจ้งไปยังผู้ที่เกี่ยวข้องแล้วโดยเร็วที่สุดหลังจากได้รับชื่อจากกระทรวงฯ

6.3 กรณีที่มีการเกิดสถานการณ์โควิด 2019 ระลอกใหม่ จะงดการประชุมแบบ onsite และจะดำเนินการแจ้งไปยังผู้ลงทะเบียนเข้าร่วมประชุมโดยเร็วที่สุดโดยทาง e-mail

7. เป้าหมาย/ผู้เข้าร่วมประชุม

เภสัชกรจากกระทรวงสาธารณสุข คณาจารย์จากคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยต่าง ๆ และศิษย์เก่าคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวนประมาณ 50 คน

8. การลงทะเบียนและการชำระเงินค่าลงทะเบียน

1. ค่าลงทะเบียน

ค่าลงทะเบียน	ภายในวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2565	หลังวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2565
แบบ Onsite	4,900 บาทต่อคน	5,500 บาทต่อคน
แบบ Online	2,900 บาทต่อคน	3,400 บาทต่อคน

2. ค่าลงทะเบียนแบบ onsite จะครอบคลุมถึงค่าเอกสารประกอบการประชุม ค่าอาหารกลางวัน ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม

3. ค่าลงทะเบียนแบบ online จะเป็นการลงทะเบียนการเข้าร่วมประชุม และจะครอบคลุมถึงค่าสื่อการสอนที่มีลิขสิทธิ์ เพื่อใช้ประกอบการบรรยายในรูปแบบของเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ

4. การลงทะเบียนผ่านระบบออนไลน์ ได้ที่ <http://pharm.kku.ac.th> ภายในวันที่ **28 กุมภาพันธ์ 2565**

5. การชำระเงินค่าลงทะเบียน โดยการชำระเงินผ่าน QR Code ชื่อบัญชี เงินรายได้ มข. (คณะเภสัชศาสตร์)

และเมื่อชำระค่าลงทะเบียนแล้ว ขอให้ดำเนินการ Upload หลักฐานการโอนเงิน ในระบบลงทะเบียนออนไลน์ เพื่อแสดงหลักฐานการดำเนินการชำระค่าลงทะเบียน

6. สำหรับบุคลากรสังกัดมหาวิทยาลัยขอนแก่น โปรดดำเนินการชำระเงินค่าลงทะเบียนโดยการโอนเงิน ผ่านระบบ KKUFMIS (JV) และขอให้นำสำเนาเอกสารการดำเนินการในระบบลงทะเบียนออนไลน์ เพื่อแสดงหลักฐานการดำเนินการชำระค่าลงทะเบียน
7. สำหรับบุคลากรสังกัดคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น หากประสงค์จะเข้าร่วมประชุมโดยการใช้โควตาส่วนตัว ไม่ต้องชำระเงินค่าลงทะเบียน แต่ขอให้ดำเนินการจัดทำแบบ กจ.3 เท่านั้น
8. ผู้จัดประชุมฯ จะไม่คืนเงินค่าลงทะเบียนประชุมชำระล่วงหน้าไม่ว่ากรณีใดๆ
9. กรณีที่ผู้สมัครไม่สามารถมาประชุมฯ ด้วยตนเองสามารถส่งผู้แทนมาเข้าร่วมประชุมฯ ได้ ทั้งนี้ โดยผู้สมัครจะต้องประสาน/แจ้งให้หน่วยงานผู้จัดทราบล่วงหน้าก่อนเริ่มงานประชุมฯ 1 สัปดาห์

ผู้เป็นข้าราชการสามารถเบิกค่าลงทะเบียน ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ ค่าที่พัก ค่าอาหารกลางวัน ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จากต้นสังกัดได้ตามสิทธิ์และตามระเบียบของทางราชการเมื่อได้รับอนุญาตจากบังคับบัญชา

9. งบประมาณในการดำเนินงาน

1. รายรับจากค่าลงทะเบียน (ประมาณ 50 คนๆ ละ 2,900 บาท) 145,000 บาท
2. ใช้งบประมาณเงินรายได้ของคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยมีค่าใช้จ่ายแยกได้ดังนี้

1. ค่าตอบแทนวิทยากร		
-ค่าตอบแทนวิทยากรภายในมหาวิทยาลัยขอนแก่น (อัตราชม.ละ 600 บาท)	18,000	บาท
-ค่าตอบแทนวิทยากรภายนอกมหาวิทยาลัยขอนแก่น (อัตราชม.ละ 1,000 บาท)	6,000	บาท
2. ค่าเดินทางไปราชการ	5,000	บาท
3. ค่าที่พัก (1,500x2x2)	6,000	บาท
4. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม (50x150x2x3)	45,000	บาท
5. ค่าอาหารกลางวัน (50x350x3)	52,500	บาท
6. ค่าวัสดุ	5,000	บาท
7. ค่าปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ	1,500	บาท
รวมทั้งสิ้น	139,000	บาท
ทั้งนี้ให้สามารถนำค่าใช้จ่ายมาถัวเฉลี่ยกันได้		

10. ผู้รับผิดชอบโครงการ

สำนักบริหารการสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข
คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้เข้าร่วมอบรมสามารถนำแนวคิด และวิธีการคิดเชิงระบบไปใช้ต่อยอดและสนับสนุนการทำงาน และการบริหารจัดการที่ทำให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีต่อไปได้

ผู้เสนอโครงการ.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วรณีย์ ชัยเฉลิมพงษ์)